

Austrian
Cochrane Branch
The Cochrane Collaboration

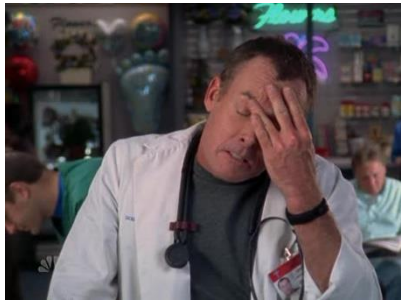
Andreea Dobrescu, MD, PhD

Medicina bazata pe Dovezi- Domeniu Nou sau
Bine-Cunoscut?

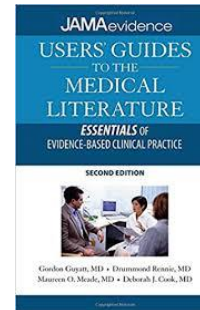
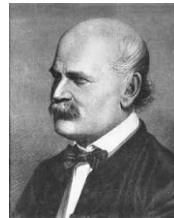
Workshop Smart Diaspora
Timisoara, Aprilie 10-13, 2023

- Ce reprezinta medicina bazata pe dovezi?
- De ce avem nevoie de decizii bazate pe dovezi?
- Care sunt conceptele medicinei bazate pe dovezi?
- Care sunt pașii revizuirilor sistematice?

Schimbarea Paradigmei -Medicina Bazată pe Dovezi

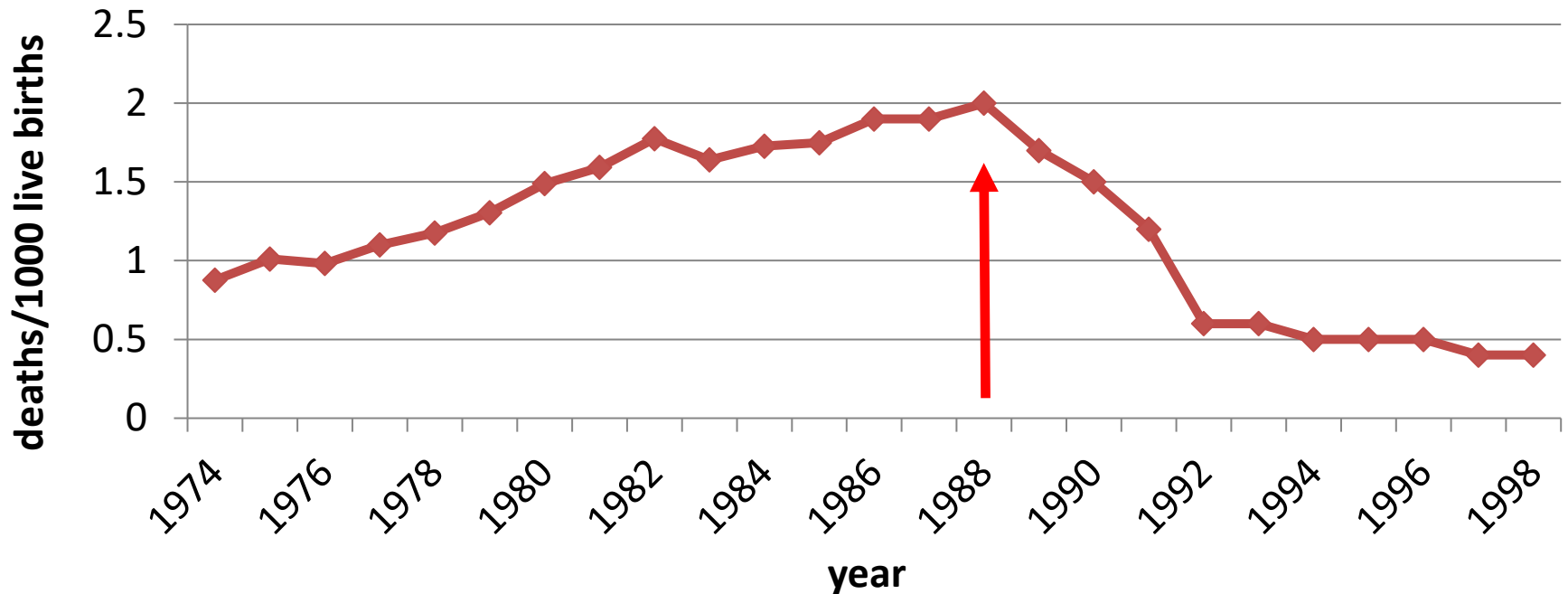

PubMed

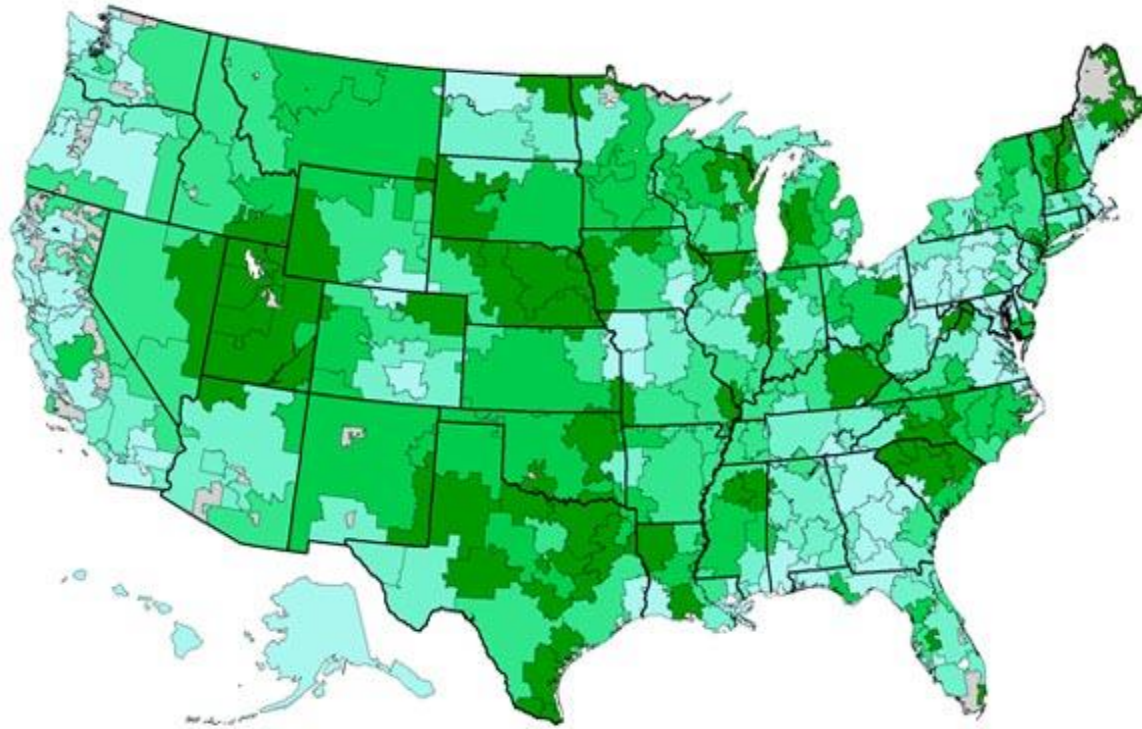

Sindromul Mortii Subite

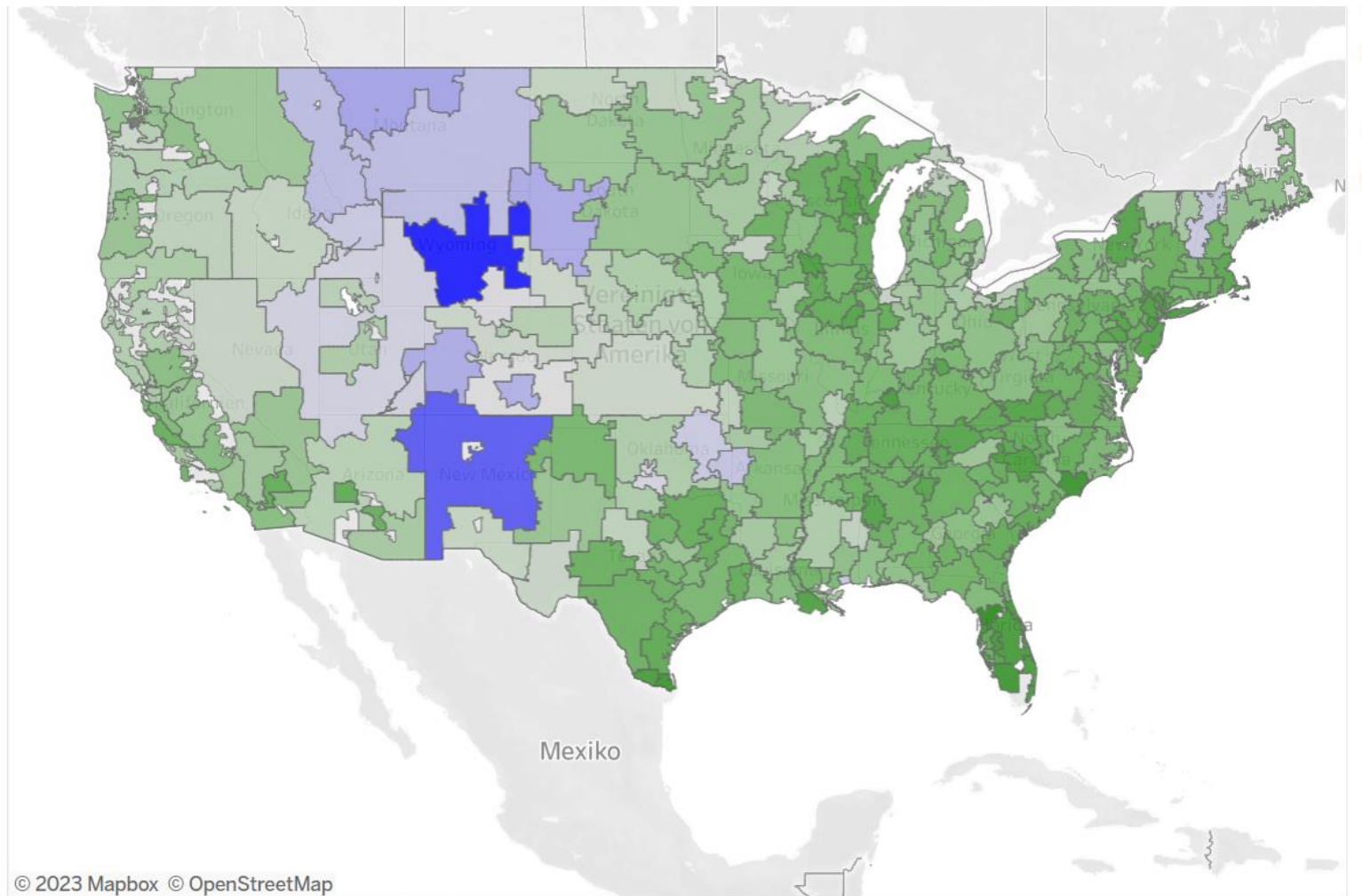
Gilbert R et al. Infant sleeping position and the sudden infant death syndrome: systematic review of observational studies and historical review of recommendations from 1940 to 2002. *International Journal of Epidemiology* 2005; 34:874-87

Dartmouth Atlas of Healthcare

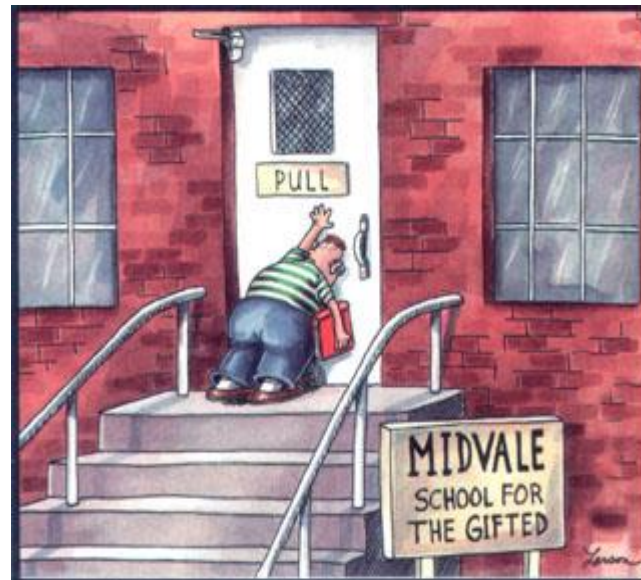
Crude Rate

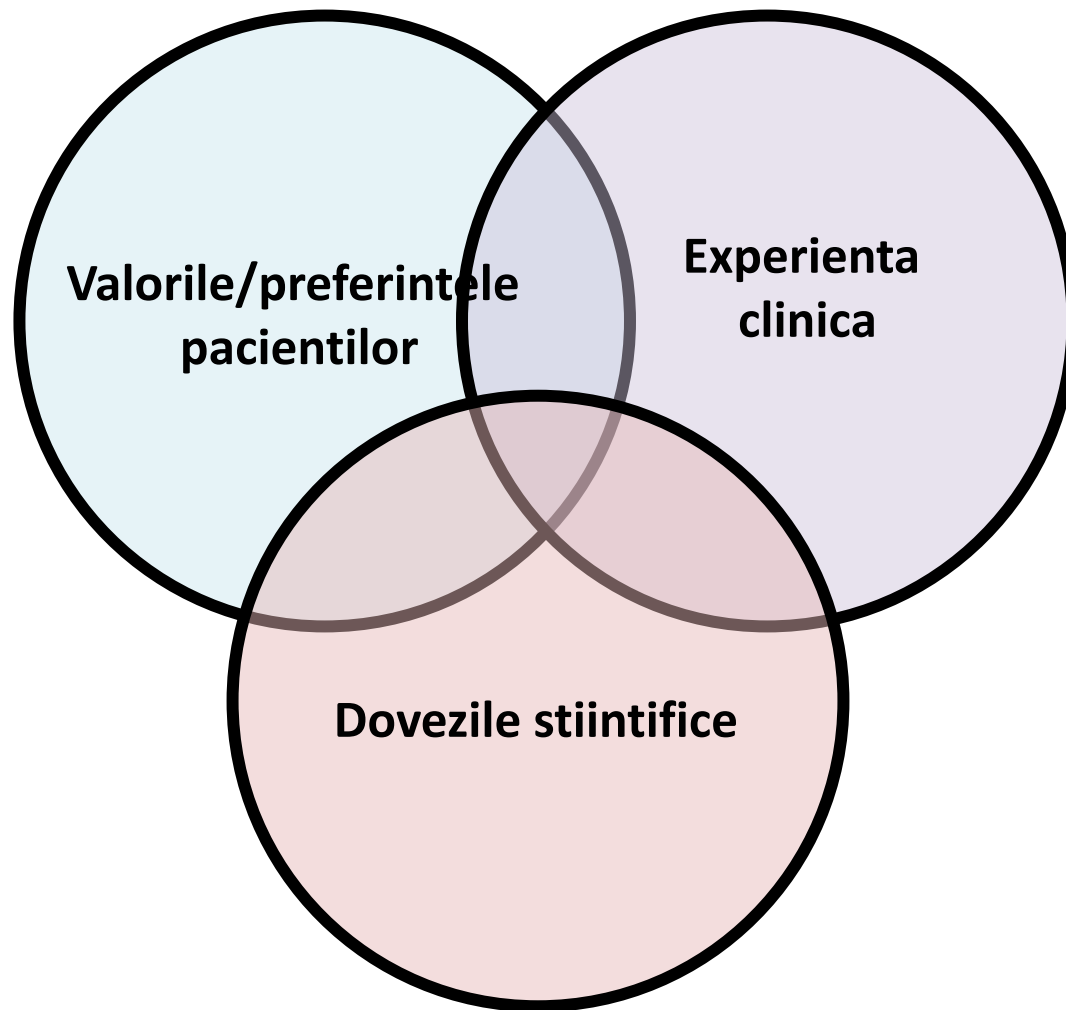

Ce reprezinta medicina bazata pe dovezi?

Medicina bazată pe dovezi consta in integrarea celor mai bune cunoștințe disponibile în practica clinică zilnică

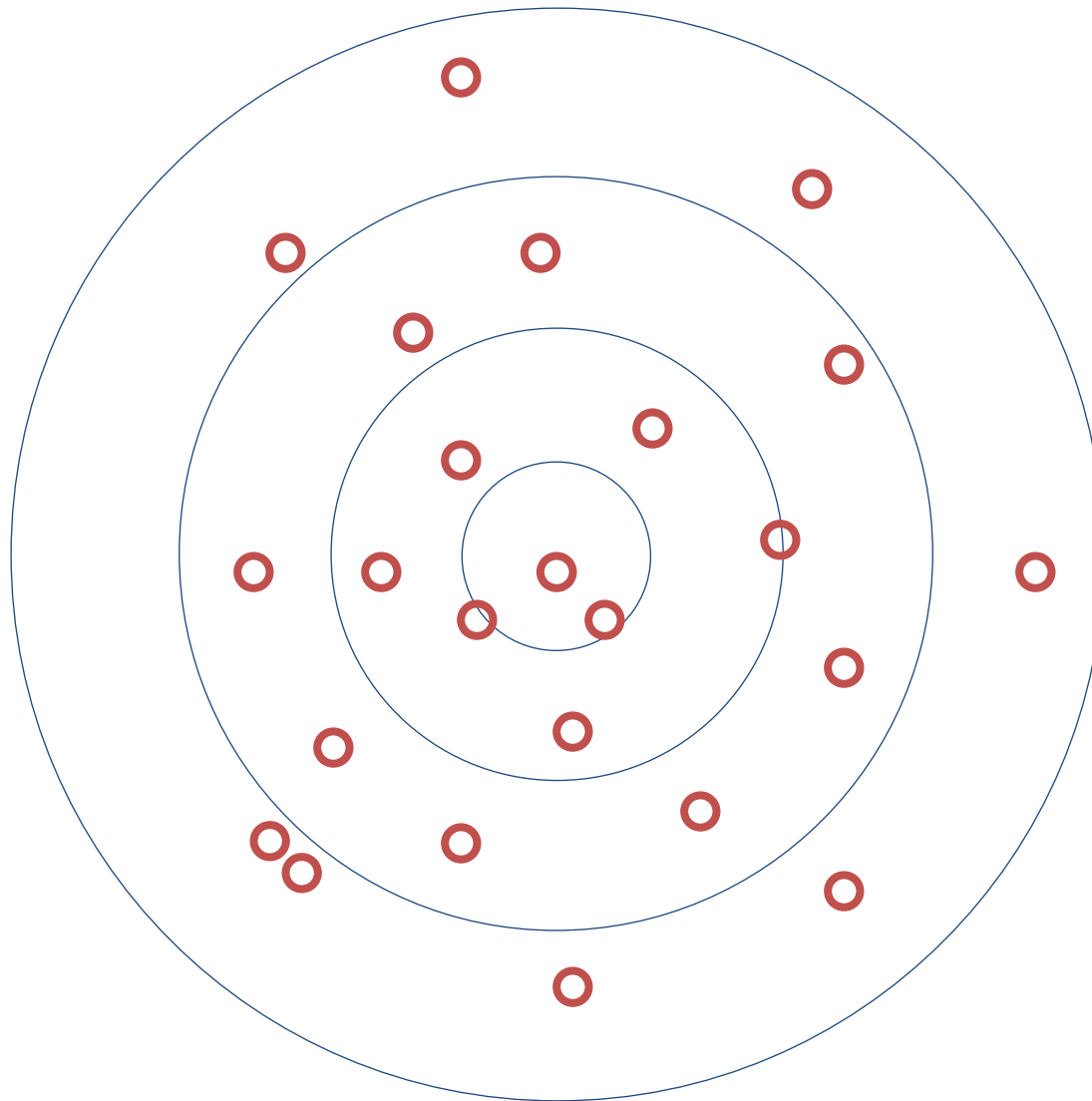
De ce nu este suficienta ,doar' experienta?

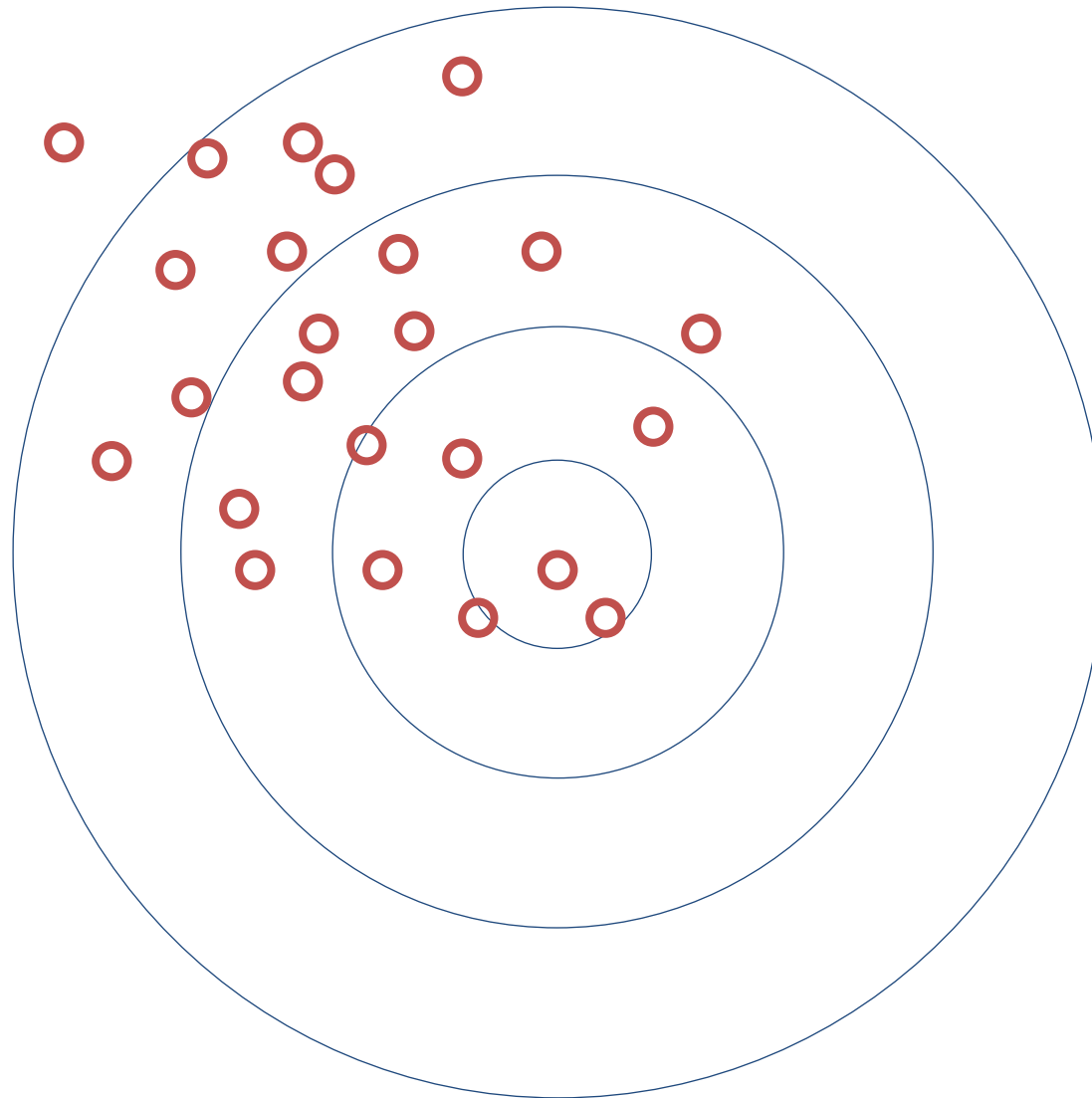
Austrian
Cochrane Branch
The Cochrane Collaboration

- Șansă (post hoc, ergo propter hoc...)
- Așteptări
- Cursul natural al bolii
- Perspectivă limitată

Răspândirea Experienței

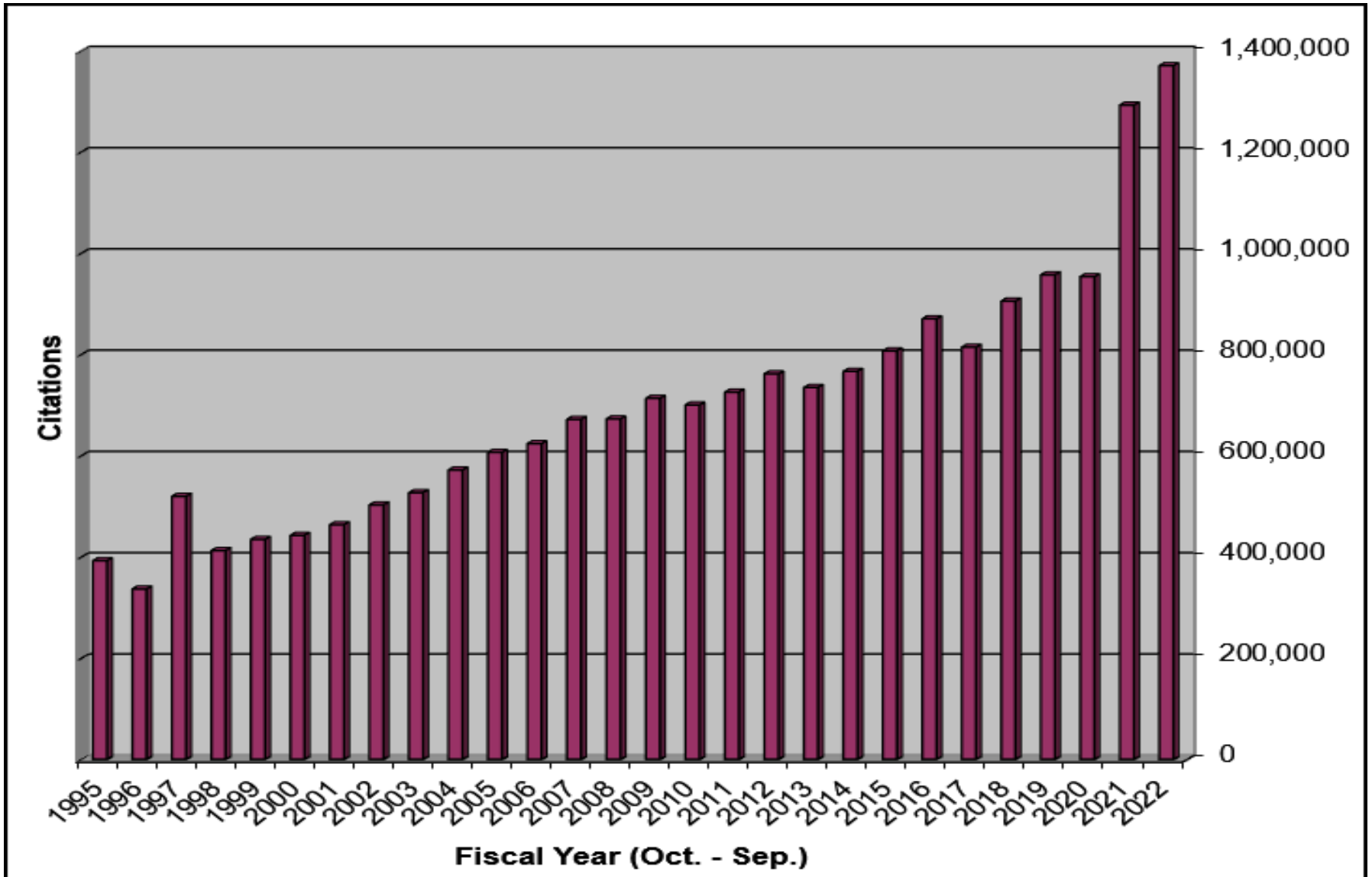

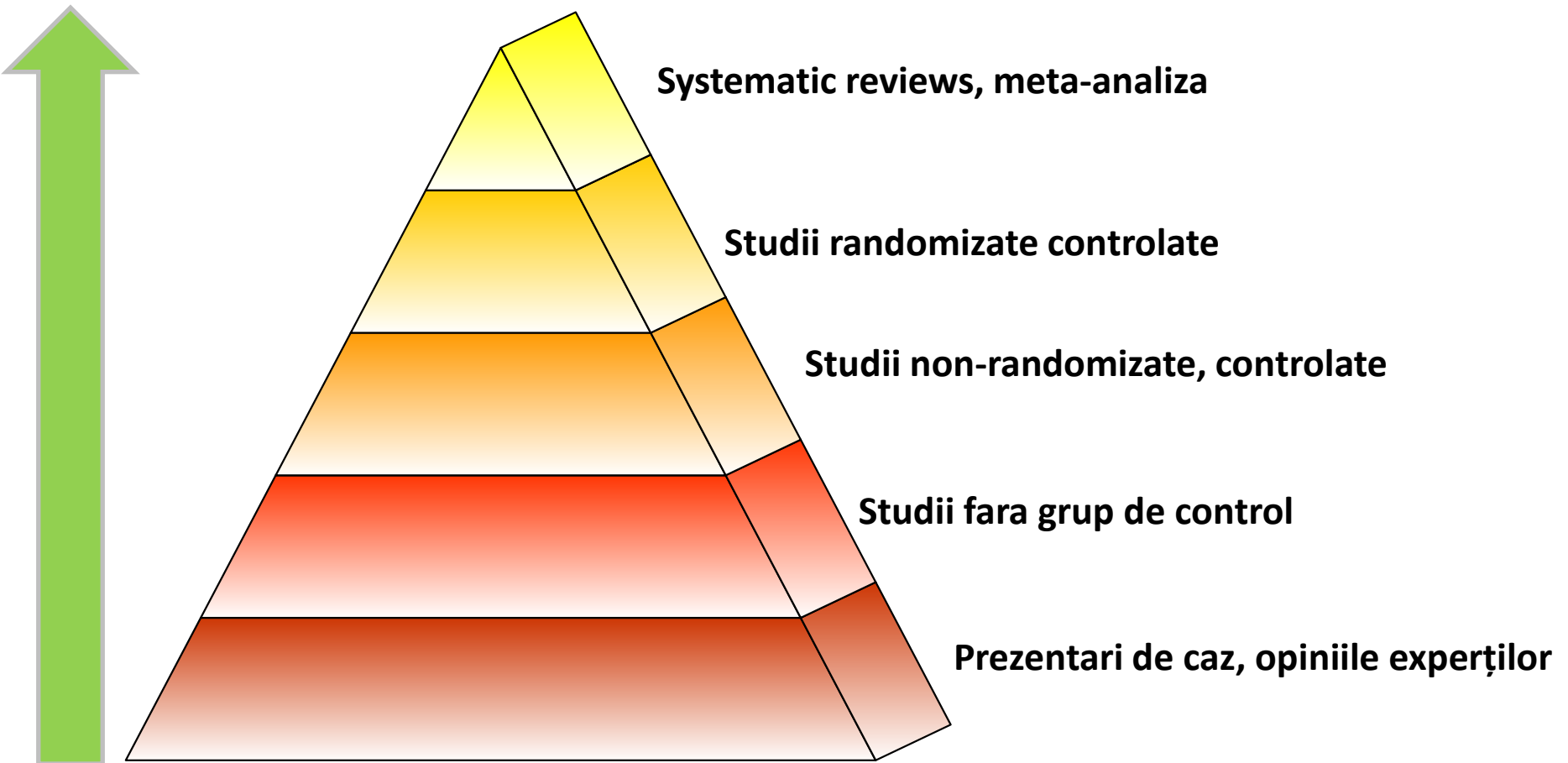
Provocări

- Supraîncărcare informațională
- Calitate și semnificație diferită a studiilor

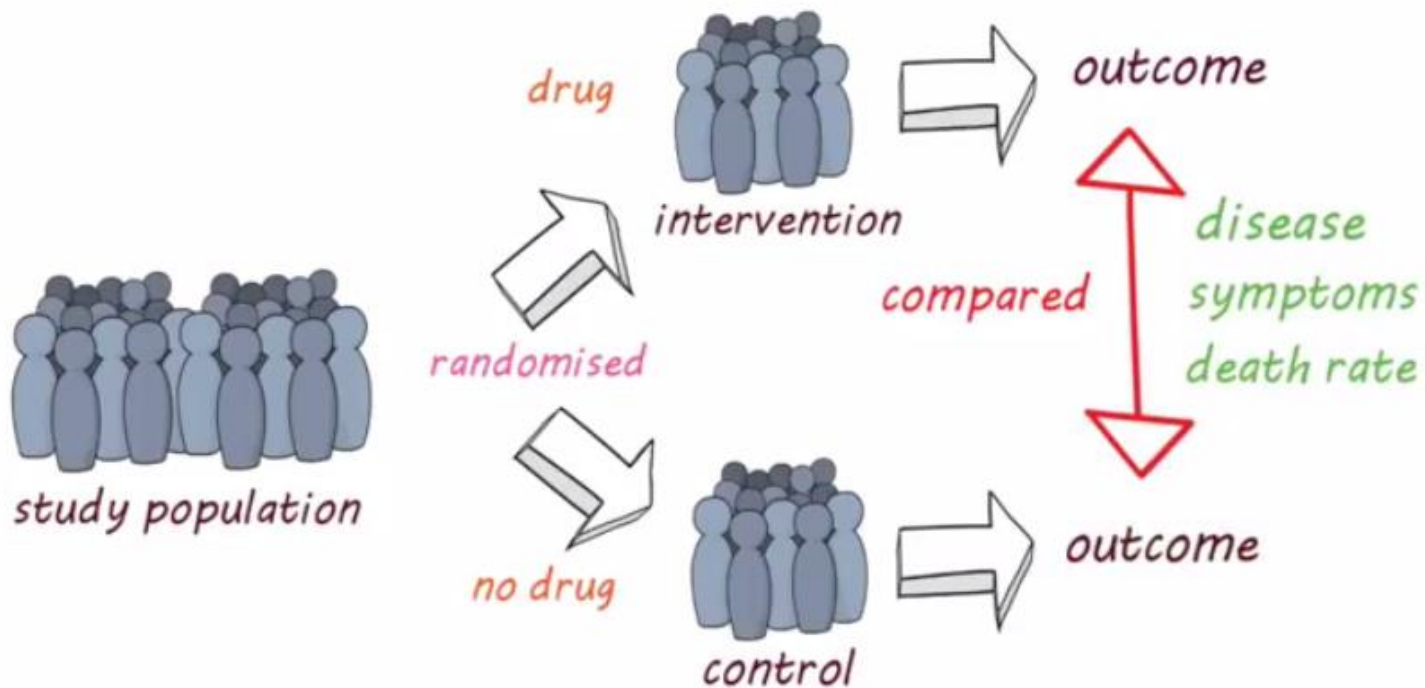
Articole indexate Medline

Studii Randomizate Controlate

*Randomised Controlled Trial
best interventional study design*

Avem nevoie mereu doar de RCTs?

Parachute use to prevent death and major trauma related to gravitational challenge: systematic review of randomised controlled trials

Gordon C S Smith, Jill P Pell

Parachutes reduce the risk of injury after gravitational challenge, but their effectiveness has not been proved with randomised controlled trials

Smith GC, Pell JP. Parachute use to prevent death and major trauma related to gravitational challenge: systematic review of randomised controlled trials. *BMJ*. 2003 Dec 20;327(7429):1459-61. doi: 10.1136/bmj.327.7429.1459.

Supraviețuire după Parașutism

- ❖ Mortalitatea in grupul de studiu:
- ❖ $21/3000000 = 0.0007\%$
- ❖ Mortalitatea in grupul de control:
- ❖ $999/1000 = 99.9\%$
- ❖ RR: 14.271

Avem nevoie mereu doar de RCTs?

Parachute use to prevent death and major trauma related to gravitational challenge: systematic review of randomised controlled trials

Gordon G, Smith G, Pell J, et al. 2003

“We think that everyone might benefit if the most radical protagonists of evidence based medicine organised and participated in a **double blind, randomised, placebo controlled, crossover trial of the parachute.**”

Parachutes reduce the risk of injury after gravitational challenge, but their effectiveness has not been proved with randomised controlled trials

Smith GC, Pell JP. Parachute use to prevent death and major trauma related to gravitational challenge: systematic review of randomised controlled trials. *BMJ*. 2003 Dec 20;327(7429):1459-61. doi: 10.1136/bmj.327.7429.1459.

Research » Christmas 2018: Look Before You Leap

Parachute use to prevent death and major trauma when jumping from aircraft: randomized controlled trial

BMJ 2018 ; 363 doi: <https://doi.org/10.1136/bmj.k5094> (Published 13 December 2018)

Cite this as: *BMJ* 2018;363:k5094

Linked opinion

We jumped from planes without parachutes (and lived to tell the tale)

Article

Related content

Metrics

Responses

Peer review

This article has a correction. Please see:

[Parachute use to prevent death and major trauma when jumping from aircraft: randomized controlled trial - December 18, 2018](#)

Robert W Yeh, associate professor¹, Linda R Valsdottir, research coordinator¹, Michael W Yeh, professor², Changyu Shen, director¹, Daniel B Kramer, assistant professor¹, Jordan B Strom, instructor¹, Eric A Secemsky, instructor¹, Joanne L Healy, administrative manager¹, Robert M Domeier, expert skydiver and clinical instructor³, Dhruv S Kazi, associate director¹, Brahmajee K Nallamothu, professor⁴ on behalf of the PARACHUTE Investigators

Systematic review

O revizuire sistematică consta într-o căutare cuprinzătoare și o evaluare critică riguroasă a dovezilor cu privire la o întrebare de cercetat.

- Abordare sistematică, imparțială, față de știință
- Insumeaza cantități mari de literatură științifică
- Oferă un directive dovezilor disponibile
- Rezultatele au o mai mare generalizare
- Identifică lacune în baza noastră de cunoștințe care necesită cercetări suplimentare

Pasul 1: Definiți întrebarea de interes

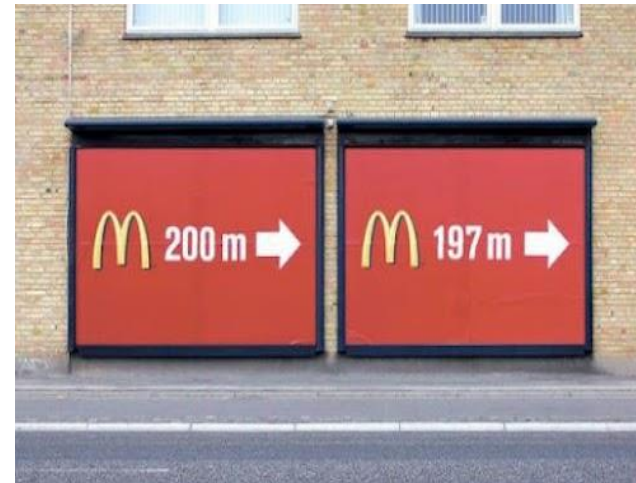
- ❖ **P**opulatia (Cine este vizat de interventie?)
- ❖ **I**nterventia (ce interventie este evaluata?)
- ❖ **C**ontrol (care sunt alternativele?)
- ❖ **O**utcome/rezultatele (ce speram sa gasim?)

- ❖ **T** (Timp)
- ❖ **S** (Setting)

La pacienții adulți cu depresie majora, care sunt beneficiile și efectele adverse comparative ale medicatiei antidepresive de generația a doua și ale tratamentelor non-farmacologice?

- Întrebările cheie sunt un echilibru între lizibilitate și conținut.
- Definiți și specificați elementele PICO în criteriile de eligibilitate ale revizuirii sistematice

Daca literatura de specialitate pentru un anumit topic este prea larga, ajustați criteriile de eligibilitate sau întrebările cheie

- Scopul este de a capta toate dovezile referitoare la problema de interes
- Selectarea bazelor de date (MEDLINE, EMBASE, PsychLit, Cochrane Library, altele)
- Probleme: Să includă „Literatura gri”?
    Reviste care nu sunt în limba engleză?
    Studii publicate numai ca rezumate?

Fishing the River Nairn by Duncan Brown www.flickr.com/photos/cradlehall/3789625428/

Research Ship Sonne In Auckland I (crop) by Ingolfson [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Research_Ship_Sonne_In_Auckland_I_\(crop\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Research_Ship_Sonne_In_Auckland_I_(crop).jpg)

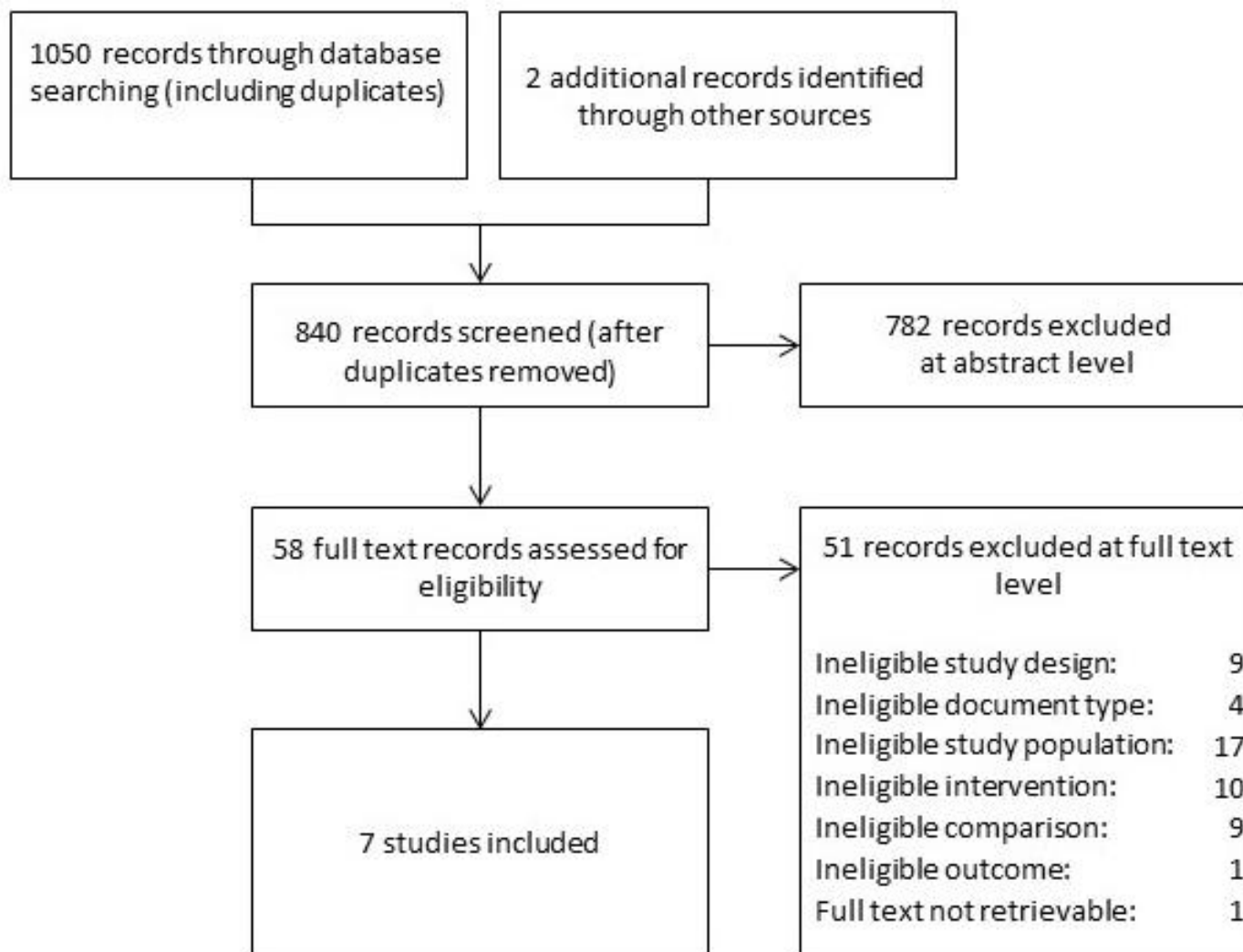
- Termenii de căutare în literatură nu pot fi perfect sensibili sau specifici; Scopul căutării inițiale este de a maximiza sensibilitatea
- Examinați rezumatele în funcție de criteriile de eligibilitate predefinite (de exemplu, dimensiunea eșantionului, designul studiului...)
- Analiza rezumatelor permite excluderea studiilor clar neeligibile
- Recomandat a se face dual și independent de 2 persoane, cu dezacordurile reportate

- Verificați listele de referințe cu 10-20 de articole de recenzie bune, recente și relevante...

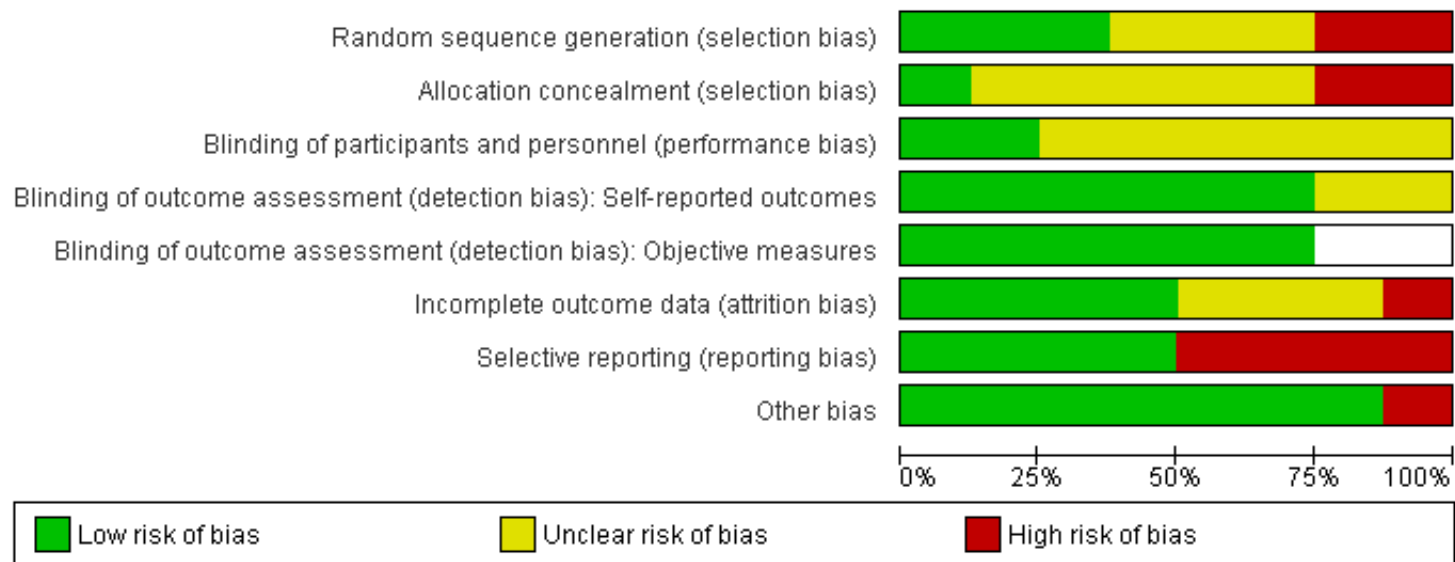
- După revizuirea rezumatelor, articolele rămase sunt preluate și revizuite pentru determinarea finală a studiilor/publicațiilor eligibile
- Examinat în funcție de criterii de eligibilitate predefinite
- Dezacorduri rezolvate de un al treilea evaluator sau printr-un proces de consens
- Motivele excluderii înregistrate

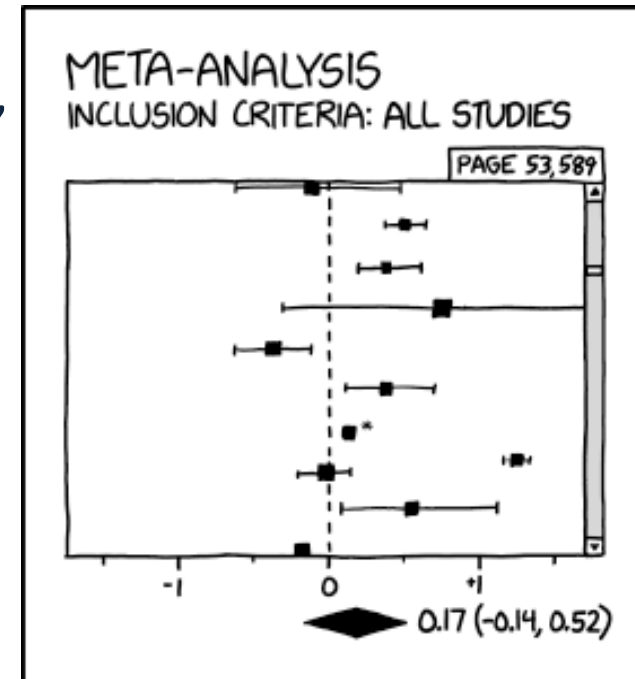

Pasul 8: Abstracția datelor și riscul de părtinire

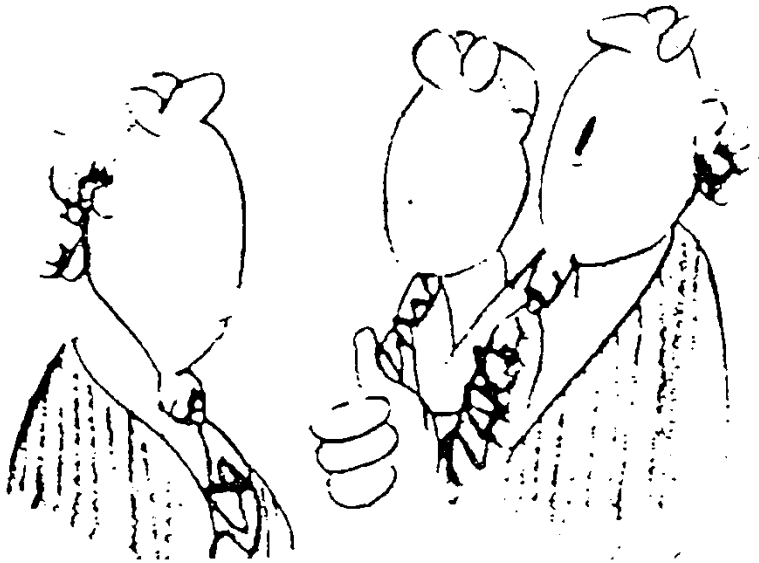
- Odată identificate articolele eligibile, extrageți datele și organizați-le în tabele cu dovezi
- Evaluați critic articolele și evaluați riscul de părtinire (risk of bias)

- Sinteza descriptivă a „corpului de dovezi”
- Sinteză cantitativă: meta-analiză

BAD NEWS: THEY FINALLY DID A META-ANALYSIS OF ALL OF SCIENCE, AND IT TURNS OUT IT'S NOT SIGNIFICANT.

"Heads we believe the research, tails we don't."

- EBM este o modalitate de a lua decizii mai bune și mai raționale
- Experiența clinică și preferințele pacientului sunt esențiale, ca și dovezile
- Evaluările sistematice oferă o modalitate eficientă de a capta cele mai bune cunoștințe disponibile

Intrebari??

